

Pjesa e Pestë e cila është Trajtesa e Pestë

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝ اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

Me Emrin e All-llahut, i Gjithëmëshirshmi, Mëshirëploti

“All-llahu është Drita e qiejve dhe e tokës.”¹

Ndërsa isha në një gjendje shpirtërore gjatë muajit të Ramazanit, unë mora një dritë prej shumë mistereve të ndritshëm të këtij vërseti të mbushur me dritë; unë sikur e pashë atë nga larg. Ajo ishte kështu: Unë pashë diçka që i ngjasonte imagjinatës; se të gjitha qëniet dhe të gjitha gjallesat po i luteshin Zotit të Gjithëfuqishëm dhe po i përgjëroheshin Atij, si me lutjen e famshme të Uvejs Karanit, e cila fillon me:

إِلَهِي أَنْتَ رَبِّي وَأَنَا الْعَبْدُ وَأَنْتَ الْخَالِقُ وَأَنَا الْمَخْلُوقُ وَأَنْتَ الرَّزَّاقُ وَأَنَا الْمَرْزُوقُ خ

O Zot! Ti je Mbështetësi dhe unë jam thjesht një rob..

Ti je Krijuesi, dhe unë jam krijesa..

Ti je Furnizuesi, dhe unë jam i furnizuari.. etj.

Unë pashë se ky vizion i zemrës dhe i imagjinatës më dha bindjen se ajo që e ndriçon secilën nga tetëmbëdhjetë mijë botët ëhtë siç vijon:

Unë pashë se brenda kësaj bote janë mijëra botëra të mbështjella, të mbuluara me perde pas perdeje, njëra brenda tjetrës si një gonxhe trëndafili e petaleve të panumërta. Ndërsa një perde u zbulua, unë pashë një botë tjetër dhe, ajo botë m'u shfaq mua në një errësirë, në

¹ Kur'an, 24: 35

shkretim dhe në një terr të tmerrshëm, ashtu siç e përshkruan atë Kur'ani i shenjtë:

أَوْكُظُمَاتٍ فِي بَحْرِ لُجِّي يَعِشِيهِ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ سَحَابٌ مُظْلِمَاتٌ
بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكِدْ يَرِيهَا وَمَنْ لَمْ يُجْعَلِ اللَّهُ لَهُ
نُورًا فَكَمَا لَهُ مِنْ نُورٍ ۝

“Ose (gjendja e mosbesimitarit) është si errësira në detin e gjërë e të thellë të mbuluar nga valë masive; valë masive të mbuluara nga re të zeza; errësirë një përmbi një, (aq sa) nëse njeriu e shtrin dorën, zor se e sheh atë! Dhe ai për të cilin All-llahu nuk ka caktuar dritë, për atë nuk ka aspak dritë”², papritmas, manifestimi i një Emri Hyjnor u shfaq si një Dritë shkrepëtitëse, duke e ndriçuar atë.

Sa herë që një perde palosej e ngrihej para mendjes, hapej dera për një botë tjetër para imagjinatës. Por ndërsa ajo shfaqej e errët për shkak të pakujdesisë, një Emër Hyjnor do të manifestohet si dielli rrezatues, duke e ndriçuar krejtësisht atë botë.. Dhe kështu me radhë. Ky udhëtim i zemrës dhe i imagjinatës vazhduan për një kohë të gjatë.

Do të përmendim shkurtazi se: kur unë pashë botën e kafshëve dhe kur vështrova tek pafuqia e tyre, tek dobësia, tek nevojat e tyre të pafundme dhe tek uria e madhe e tyre, m'u shfaq mua se ajo botë ishte zhytur në errësirën më të dendur dhe në një pikëllim të madh. Atëherë papritmas, Emri, **“Er-Rahman”**, *I Gjithëmëshirshmi*, shkëlqeu si Dielli rrezatues nga yjësia e Emrit **“Er-Rrezzak”**, *Furnizuesi*, domethënë në kuptim - dhe e ndriçoi të gjithë atë botë me dritën e mëshirës.

Pastaj, brenda botës së kafshëve, unë pashë një botë tjetër në të cilën të vegjëlit dhe fëmijët po përpiqeshin e luftonin në dobësi, në pafuqi dhe në nevojë brenda një errësire pikëlluese që do t'i shkaktonte gjithkujt dhembshuri e keqardhje. Papritmas Emri **“Er-Rahim”**, *Mëshirëploti*, shkëlqeu nga yjësia - shenja - e *“dhembshurisë”* dhe përhap dritat e tij vezulluese mbi të gjithë botën në një mënyrë aq të bukur e të ëmbël, sa që i transformoi ankesën, keqardhjen dhe lotët e

² Kur'an, 24: 40

dëshpërimin në gëzim, lumturi, dhe në lotët e falënderimeve të këndshme.

Pastaj edhe një perde tjetër u ngrit, sikur të shfaqej një ekran kinemaje, dhe bota e njeriut u shfaq për mua. Unë e pashë atë botë të ishte aq e errët, aq shtypëse dhe aq e tmerrshme sa që unë bërtita në ankth; Ah medet! Unë shpreha me klithmë, sepse unë pashë se njerëzit kishin dëshira e shpresa që shtriheshin deri në përjetësi, mendime e përfytyrime që rrethonin universin, aspirata, aftësi e dhunti të cilat kërkonin përjetësi, lumturi të përjetshme dhe parajsë; dhe kërkesa e nevoja të orientuara drejt synimeve të pafundme dhe drejt qëllimeve. Megjithatë pavarësisht kësaj, ata ishin të dobët dhe të pafuqishëm dhe të zbuluar para sulmeve të fatkeqësive të panumërta dhe të armiqve; ata jetuan jetë të trazuara e të shqetësuar për një periudhë të shkurtër kohe me mundimin më të madh dhe me vështirësitë. Midis vuajtjeve të vazhdueshme të zhdukjes dhe të ndarjes, gjendja më e dhimbshme për zemrën ishte kur ata shikonin drejt varrit, i cili për të pavëmendshmit dhe për të pakujdesshmit shfaqet si dera e errësirës së përhershme; që veçan apo në grupe, ata po flakeshin në atë pus të errët.

Në momentin që unë e pashë këtë botë në mes të errësirës, zemra ime, shpirti, mendja, të gjitha aftësitë e mia humane dhe, në të vërtetë, të gjitha grimcat e qënies sime, ishin gati të rënkonin e të vajtonin me dhembje. Por, papritmas, Emri i Zotit të Gjithëfuqishëm **“El-A’dilu’**, i Drejti - ndriçoi në kuptim nga yjësia në kuptim - e Emrit **“El-Hakim”**, I Gjithurti, dhe Emri **“Er-Rahman”**, ndriçoi nga yjësia - shenja - e Emrit **“El-Kerim”**, Gjithëbujari; dhe Emri **“Er-Rahim”** ndriçoi nga yjësia e Emrit **“El-Gafur”**, Fajëfalësi, domethënë në kuptim, dhe Emri **“El-Ba’ithu”**, Ringjallësi, ndriçoi nga yjësia e Emrit **“El-Varithu”**, Ai që shkakton trashëgimi; dhe Emri **“El-Muhji”**, Jetëdhënësi, ndriçoi nga yjësia e Emrit **“El-Malik”**, Pronari. Këto Emra Hyjnorë ndriçuan shumë botëra brenda botës së njeriut. Duke hapur dritare për botën e ndritshme të Ahiretit, ato përhapën drita vezulluese mbi botën e errët njerëzore.

Pastaj një perde tjetër e gjërë u palos e u ngrit dhe u shfaq bota e tokës. Ligjet shkencore të errëta të filozofisë shfaqin një botë të tmerrshme për imagjinatën. Situata e llojit të mjerë njerëzor duke udhëtuar përmes një hapësire të pafundme mbi tokën e moshuar m’u shfaq mua, e cila mbulon e përshkon për një vit distancën e njëzet e

pesë mijë viteve duke lëvizur shtatëdhjetë herë më shpejt se sa një gjyle topi, dhe që brendësia e së cilës është në një gjendje të trazuar e tronditjeje, gjithmonë e gatshme për t'u shpërbërë e zbërthyer; koka filloi të më vinte vërdallë dhe sytë e mi po errësoheshin.

Atëherë, papritmas, Krijuesi i qiejve e i tokës, dhe Emrat Hyjnorë, **“El-kadiru, El-Alimu, Er-Rabbu” All-llahu, Rabbus-semavati vel-Erdi dhe Musah-hirush-shemsi vel-Kamer, All-llahu, Mbështetësi i qiejve dhe i tokës, dhe Nënshtruesi i Diellit dhe i hënës**, ndriçuan nga yjësitë e mëshirës, madhësisë dhe Hyjnisë. Ato e ndriçuan atë botë sa që unë e pashë globin tokësor se është një anije udhëtuese e sigurtë, e mirërregulluar, e nënshtruar, e përkryer dhe e këndshme; dhe e pashë atë me të vërtetë, se ishte përgatitur për shëtitje, për udhëtim të këndshëm dhe për tregti.

Shkurtazi: Secili nga një mijë e një Emrat Hyjnorë është orientuar drejt universit dhe ndriçon, ashtu si dielli madhështor, një botë prej botërave, madje secili prej tyre ndriçon gjithçka që gjendet në ato botëra, sepse shfaqeshin manifestimet e Emrave të tjerë brenda shfaqjes së çdo Emri prej Emrave Hyjnorë dhe, kjo nëpërmjet misterit të Njësisë Hyjnore.

Atëherë, zemra ime shikoi një dritë të ndritshme prapa të gjithë errësirës dhe ndjeu një dëshirë për udhëtim. Ajo deshi t'i hipë imagjinatës që të shëtisë në qiell. Në atë pikë, një perde tjetër akoma më e shtrirë u palos, u ngrit dhe zemra ime hyri në botën e qiejve. Ajo shikoi se yjet, të cilët u dukën si buzëqeshje xixëlluese, ishin më të mëdhaja se sa toka, rrotulloheshin dhe udhëtonin më shpejtë se sa toka njëri brenda tjetrit.

Në qoftë se ndonjëri nga ato do të ngatërronte lëvizjen e tij, ai do të përplasej me një tjetër, duke shkaktuar një shpërthim të tillë sa që universi do të hidhej në erë, do të shkatërrohej, duke i shkaktuar kështu të gjithë botës të shpërndahej. Yjet nuk do të përhapnin më dritë, por zjarr; ato nuk do të më shikonin mua me buzëqeshje, por me egërsi e vrazhdësi.

Unë i pashë qiejt brenda një errësire të pafundme, gjithërrethuese, të boshatisur, të tmerrshme dhe të lemerishme. Unë u dëshpërova dhe u pendova një mijë herë se përse kisha ardhur. Por ndërsa po vuaja në këtë gjendje, papritmas Emrat Hyjnorë:

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ

“Mbështetësi i qiejve dhe i tokës” dhe Krijuesi i melekëve dhe i shpirtit” ndriçuan me manifestimet e tyre nga yjësitë e

وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ ۖ وَنَجْمًا لِّلشَّمْسِ وَالْقَمَرِ

‘Ai nënshtroi Diellin dhe Hënë.’³ “Dhe Ne e stolisim qiellin më të afërt e më të ulët me llamba - yje...”⁴

Yjet, të cilët në përputhje me kuptimin e mëparshëm do të shembeshin e do të binin në errësirë, secili mori një shkrepim nga ajo dritë madhështore dhe e ndriçoi atë botë të qiejve si ndriçimi i llambave elektrike.

Edhe qiejt gjithashtu, të cilët qenë supozuar të jenë të boshatisur e të pabanuar, u mbushën me engjëj e me qenie shpirtërore. Unë i pashë diejt dhe hënat, të cilët ishin në lëvizje si një ushtri e Mbretit të parapërdetësishë - njëra nga ushtritë e Tij të panumërta - me manovrat e tyre të larta duke shfaqur madhësinë dhe Hyjninë e madhërishtme të Atij Sulltani të Gjithëlavdishëm. Unë deklarova, me të gjithë fuqinë time, dhe, nëse do të kishte qenë e mundur, me të gjitha grimcat e qënies sime, dhe, në qoftë se ato do të më kishin dëgjuar mua, me gjuhët e të gjitha krijesave:

اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ مِثْلُ نُورِهِ كَمِثْلُكَوْفٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ
فِي رُجَاةِ الرَّجَاةِ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ
لَّا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُورٌ عَلَى نُورٍ
يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ

“All-llahu është drita e qiejve dhe e tokës. Shembulli i dritës së Tij është si të kishim një qoshe të errët dhe në të një llambë, llamba e futur në një kupë qelqi si të ishte yll që shkëlqen i ndezur nga një pemë e bekuar, nga ulliri, as nga lindja (që nuk i merr rrezet vetëm në mëngjes), as nga perëndimi (që nuk i merr rrezet vetëm pasdite, por

³ Kur'an, 13: 2

⁴ Kur'an, 41: 12

është nën rrezet e diellit gjatë gjithë ditës), vaji i të cilit digjet vetvetiu edhe pse nuk e ka prekur zjarri fare. Dritë përmbi Dritë! All-llahu udhëzon drejt Dritës së Tij atë që do Ai.”⁵

Unë e recitova këtë vërsset në Emrin e të gjithë krijesave. Atëherë unë u ktheva, zbrita në tokë dhe u zgjova. Dhe thashë: *“Të gjitha lavdërimet i takojnë All-llahut për Dritën e imanit dhe të Kur’anit.”*

* * *

⁵ Kur’an, 24: 35